ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 5. mája 2011 *

V spojených veciach C-230/09 a C-231/09,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podané rozhodnutiami Bundesfinanzhof (Nemecko) z 31. marca 2009 a doručené Súdnemu dvoru 25. júna 2009, ktoré súvisia s konaniami:

Hauptzollamt Koblenz (C-230/09)

proti

Kurt und Thomas Etling in GbR,

za účasti:

Bundesministerium der Finanzen

a

* Jazyk konania: nemčina.

Hauptzollamt Oldenburg (C-231/09)

proti

Theodorovi Aissenovi,

Hermannovi Rohaanovi,

za účasti:

Bundesministerium der Finanzen,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia A. Borg Barthet, M. Ilešič (spravodajca), M. Safjan a M. Berger,

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. mája 2010,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Hauptzollamt Koblenz, v zastúpení: C. Busse, Regierungsdirektor,

— Kurt und Thomas Etling in GbR, v zastúpení: G. Zulauf, Rechtsanwalt,

— Hauptzollamt Oldenburg, v zastúpení: A. Kramer a W. Uhlig, Regierungsdirektoren,

— T. Aissen, v zastúpení: A. Enninga, Rechtsanwalt,

— H. Rohaan, v zastúpení: D. Schuhmacher, Rechtsanwalt,

— Európska komisia, v zastúpení: G. von Rintelen a H. Tserepa-Lacombe, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 14. septembra 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003 z 29. septembra 2003 stanovujúceho poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 270, s. 123; Mim. vyd. 03/040, s. 391), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 2217/2004 z 22. decembra 2004 (Ú. v. EÚ L 375, s. 1, ďalej len „nariadenie č. 1788/2003“).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporov medzi Hauptzollamt Koblenz (Hlavný colný úrad v Koblenzi) a Kurt und Thomas Etling in GbR vo veci C-230/09 a medzi Hauptzollamt Oldenburg (Hlavný colný úrad v Oldenburgu) a T. Aissenom a H. Rohaanom vo veci C-231/09, pričom v prvom prípade sa spor týkal určenia referenčného množstva, podľa ktorého sa určuje výška prémie na mliečne výrobky, a v druhom prípade určenia základu, podľa ktorého sa určuje účasť na rozdelení nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam.

Právny rámec

Právna úprava Únie

Právna úprava týkajúca sa poplatku v odvetví mlieka

3 V roku 1984 bol z dôvodu pretrvávajúcej nerovnováhy medzi ponukou a dopytom v odvetví mlieka zavedený nariadením Rady (EHS) č. 856/84 z 31. marca 1984, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 804/68 o spoločnej organizácii trhu v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 90, s. 10) režim dodatočných poplatkov založený na zásade, že dodatočný poplatok sa vypláca pri množstvách mlieka a/alebo ekvivalentu mlieka presahujúcich referenčné množstvo, ktoré sa má stanoviť.

4 V ten istý deň bolo prijaté nariadenie Rady (EHS) č. 857/84, ktorým sa prijímajú všeobecne platné pravidlá uplatňovania poplatku stanoveného v článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 90, s. 13).

5 Režim dodatočných poplatkov bol niekoľkokrát predĺžený, a to najmä nariadením Rady (EHS) č. 3950/92 z 28. decembra 1992, ktorým sa stanovuje dodatočný poplatok v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 405, s. 1) a ktoré bolo viackrát zmenené a doplnené.

6 Toto nariadenie bolo najmä s cieľom zjednodušiť a sprehľadniť ho zrušené a nahradené nariadením č. 1788/2003, ktoré bolo tiež zrušené a nahradené, a to nariadením

Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (Ú. v. EÚ L 299, s. 1), s účinnosťou od 1. apríla 2008. Na spory vo veci samej sa však *ratione temporis* naďalej vzťahuje nariadenie č. 1788/2003.

7 Odôvodnenia č. 5, 10 a 14 nariadenia č. 1788/2003 stanovovali:

„(5) Poplatok by sa mal stanoviť ako odrádzajúci prvok a mal by byť zaplatený členským štátom ihneď, ako sa prekročí národné referenčné množstvo. Členský štát by potom mal rozdeliť bremeno platby medzi výrobcov, ktorí k prekročeniu prispeli. Títo musia zodpovedať členskému štátu za platbu svojich príspevkov na poplatok z jednoduchého dôvodu, že prekročili svoje povolené množstvá.

…

(10) … Súčet množstiev pridelených výrobcom členskými štátmi nesmie prekročiť národné referenčné množstvá. …

…

(14) Na zabezpečenie, že administrácia systému zostane dostatočne pružná, by mali byť členské štáty oprávnené prerozdeliť nevyužité referenčné množstvá na konci obdobia, buď na národnej úrovni alebo medzi nákupcov."

8 Nariadenie č. 1788/2003 upravovalo pravidlá rozdelenia každého národného referenčného množstva medzi výrobcov vo forme jednotlivých referenčných množstiev.

9 Článok 4 tohto nariadenia stanovoval:

„Poplatok bude celý rozdelený v súlade s ustanoveniami článkov 10 a 12 medzi výrobcov, ktorí prispeli ku každému z prekročení národných referenčných množstiev uvedených v článku 1 ods. 2.

Bez vplyvu na článok 10 ods. 3 a článok 12 ods. 1 sa budú výrobcovia zodpovedať členským štátom za platbu svojich príspevkov splatného poplatku vypočítaného v súlade s ustanoveniami kapitoly 3 pre samotnú skutočnosť, že prekročili svoje povolené referenčné množstvá."

10 Článok 5 nariadenia č. 1788/2003 znel:

„Na účely tohto nariadenia sa pod pojmom:

…

i) ‚národné referenčné množstvo' rozumie referenčné množstvo pevne stanovené v prílohe I pre každý členský štát;

j) ‚jednotlivé referenčné množstvo' rozumie referenčné množstvo jedného výrobcu k 1. aprílu každého dvanásťmesačného obdobia;

k) ‚použiteľné referenčné množstvo' rozumie referenčné množstvo, ktoré majú výrobcovia k dispozícii 31. marca daného dvanásťmesačného obdobia, na ktoré sa vypočítava poplatok pri zohľadnení všetkých prevodov, predajov, zmien a dočasných prevodov [rozdelení – *neoficiálny preklad*] upravených týmto nariadením, ktoré sa uskutočnili počas toho dvanásťmesačného obdobia."

11 Podľa článku 6 ods. 5 nariadenia 1788/2003:

„Jednotlivé referenčné množstvá sa budú meniť podľa potreby pre každé príslušné dvanásťmesačné obdobie tak, aby súčet jednotlivých referenčných množstiev na dodávky a jednotlivých referenčných množstiev na priamy predaj každého členského štátu neprekročil príslušnú časť národného referenčného množstva prispôsobenú v zmysle článku 8 pri zohľadnení všetkých znížení realizovaných pre pridelenie do národnej rezervy tak ako to stanovuje článok 14."

12 Článok 10 ods. 3 toho istého nariadenia upravoval možnosť pristúpiť k rozdeleniu nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam. Podľa tohto ustanovenia:

„Príspevok každého výrobcu k platbe poplatku sa stanoví rozhodnutím členského štátu potom čo sa nevyužitá časť národného referenčného množstva prideleného dodávkam rozdelí alebo nerozdelí v pomere k jednotlivým referenčným množstvám každého výrobcu alebo podľa objektívnych kritérií, ktoré stanovia členské štáty:

a) buď na národnej úrovni na základe množstva, o ktoré sa prekročí [použiteľné – *neoficiálny preklad*] referenčné množstvo každého výrobcu,

b) alebo najprv na úrovni nákupcu a potom podľa potreby na národnej úrovni."

13 Články 15 až 20 nariadenia č. 1788/2003 upravovali určité podmienky, za ktorých je možné jednotlivé referenčné množstvá previesť.

14 Článok 16 ods. 1 prvý pododsek tohto nariadenia stanovoval:

„Koncom každého dvanásťmesačného obdobia povolí členský štát pre príslušné obdobie všetky dočasné prevody časti jednotlivých referenčných množstiev, ktoré výrobcovia k tomu oprávnení neplánujú využiť."

15 Podľa článku 17 ods. 1 tohto nariadenia:

„Jednotlivé referenčné množstvá sa budú prevádzať s podnikom na výrobcov, ktorí ich preberú po predaji, prenájme, skutočnom alebo predbežnom dedení alebo akýmkoľvek iným spôsobom, ktorý bude mať porovnateľný právny účinok pre výrobcov v súlade s podrobnými pravidlami, ktoré určia členské štáty, pričom sa zohľadnia oblasti využívané pre mliekarenskú výrobu alebo iné objektívne kritériá a v prípade potreby akákoľvek dohoda medzi stranami. Tá časť referenčného množstva, ktorá, v prípadoch keď je to relevantné, nebola s podnikom prevedená, sa pridá do národnej rezervy."

16 Článok 18 ods. 1 nariadenia č. 1788/2003 stanovoval:

„Pri plánovaní úspešnej reštrukturalizácie výroby mlieka alebo skvalitnenia životného prostredia môžu členské štáty v súlade s podrobnými pravidlami, ktoré si ustanovia pri zohľadnení oprávnených záujmov zainteresovaných strán:

…

b) určiť na základe objektívnych kritérií podmienky, za ktorých môžu výrobcovia získať oproti platbe na začiatku dvanásťmesačného obdobia opätovné pridelenie od príslušného orgánu alebo organizácie určenej týmto orgánom jednotlivých referenčných množstiev definitívne uvoľnených koncom predchádzajúceho dvanásťmesačného obdobia inými výrobcami výmenou za vyrovnanie v jednej alebo viacerých ročných splátkach, ktoré sa rovnajú vyššie uvedenej platbe;

…

e) určiť na základe objektívnych kritérií regióny alebo oblasti zvozu, v ktorých sa povolil trvalý prevod referenčných množstiev bez prevodu príslušnej pôdy s cieľom zlepšiť štruktúru výroby mlieka;

f) povoliť na žiadosť výrobcu podanú príslušnému orgánu alebo organizácii určenej týmto orgánom definitívny prevod referenčných množstiev bez prevodu príslušnej pôdy alebo naopak s cieľom zlepšiť štruktúru výroby mlieka na úrovni chovu alebo umožniť rozšírenie výroby.“

Právna úprava v oblasti priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky

17 Nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa mení a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001, zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 118/2005 z 26. januára 2005 (Ú. v. EÚ L 24, s. 15, ďalej len „nariadenie č. 1782/2003“), stanovilo najmä s cieľom zaistiť poľnohospodárskemu obyvateľstvu primeranú životnú úroveň režim jednotnej platby, ako aj režimy podpory upravujúce priame platby, medzi ktoré patrí režim týkajúci sa prémie na mliečne výrobky a dodatočných platieb. Uvedené nariadenie bolo zrušené a nahradené nariadením Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 30, s. 16). Vo veci C-230/09 sa však na spor vo veci samej *ratione temporis* vzťahuje nariadenie č. 1782/2003.

18 Systém upravený týmto nariadením bol založený najmä na zásade prechodu z podpory výroby na podporu výrobcu, pričom zaviedol oddelený systém podpory príjmu pre každý poľnohospodársky podnik, ako aj na zásade zoskupenia určitého počtu priamych platieb vyplatených podľa rôznych režimov do jednotnej platby stanovenej na základe predchádzajúcich nárokov počas referenčného obdobia.

19 Podľa poslednej vety odôvodnenia č. 29 uvedeného nariadenia by sa jednotná platba mala stanoviť na úrovni poľnohospodárskeho podniku.

20 Článok 62 nariadenia č. 1782/2003 sa týkal regionálneho uplatnenia režimu jednotnej platby. Podľa tohto článku:

„… môže členský štát rozhodnúť, že čiastky pochádzajúce z prémie pre mliečne výrobky a dodatočných platieb, ktoré sú stanovené v článkoch 95 a 96, budú zahrnuté na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni celkom alebo sčasti do režimu jednotnej platby od roku 2005. Nároky stanovené podľa tohto odseku budú preto zmenené.

Referenčná čiastka pre uvedené platby sa rovná čiastkam, ktoré sa majú poskytnúť v súlade s článkami 95 a 96 a ktoré sú vypočítané na základe individuálneho [jednotlivého – *neoficiálny preklad*] referenčného množstva pre mlieko, ktoré je dostupné v poľnohospodárskom podniku k 31. marcu roku, kedy budú uvedené platby celkom alebo sčasti zahrnuté do režimu jednotnej platby.

…“

21 Článok 95 nariadenia č. 1782/2003 stanovoval:

„1. Od roku 2004 až do roku 2007 môžu výrobcovia mlieka využívať prémiu na mliečne výrobky. Poskytuje sa za kalendárny rok, na poľnohospodársky podnik a na tonu individuálneho [jednotlivého – *neoficiálny preklad*] referenčného množstva, na ktoré možno poskytnúť prémiu a ktoré je dostupné v poľnohospodárskom podniku.

…

3. Individuálne [Jednotlivé – *neoficiálny preklad*] referenčné množstvo, ktoré je predmetom dočasných prevodov v súlade s článkom 6 nariadenia… (EHS) č. 3950/92… alebo v súlade s článkom 16 nariadenia… (ES) č. 1788/2003… do 31. marca príslušného kalendárneho roku sa považuje za množstvo, ktoré je k dispozícii v poľnohospodárskom podniku nadobúdateľa za uvedený kalendárny rok.

…“

Vnútroštátna právna úprava

22 § 14 ods. 1 nemeckého nariadenia z 9. augusta 2004, ktorým sa vykonávajú pravidlá Európskeho spoločenstva týkajúce sa poplatkov za mlieko [Verordnung zur Durchführung der EG-Milchabgabenregelung (Milchabgabenverordnung)] (BGBl I, s. 2143, ďalej len „MilchAbgV“), stanovuje:

„Nákupca môže rozdeliť referenčné množstvá dodávok, ktoré neboli využité počas príslušného dvanásťmesačného obdobia (podprahové dodávky), iným výrobcom mlieka, ktorých dodávky prekročili referenčné množstvá dodávok, ktoré im boli pridelené (dodávatelia nadmerných množstiev). Rozdelenie nevyužitých referenčných množstiev dodávok príslušným dodávateľom nadmerných množstiev sa vykoná podľa tohto vzorca:

Súčet podprahových dodávok x referenčné množstvo dodávok dodávateľa nadmerných množstiev

Súčet referenčných množstiev dodávok všetkých dodávateľov nadmerných množstiev

…“

23 Podľa § 2 ods. 1 zákona z 26. júla 2004 o uplatňovaní režimu jednotnej platby [Gesetz zur Durchführung der einheitlichen Betriebsprämie (Betriebsprämien-durchführungsgesetz)] (BGBl. I 2004, s. 1868) Spolková republika Nemecko zaviedla na regionálnej úrovni režim jednotnej platby, a to od 1. januára 2005.

24 § 6 nariadenia z 18. februára 2004, ktorým sa vykonáva prémia na mliečne výrobky a dodatkové platby [Verordnung über die Durchführung der Milchprämie und der Ergänzungszahlung zur Milchprämie (Milchprämienverordnung)] (BGBl. I, s. 267, ďalej len „MilchPrämV“), sa stal uplatniteľný na účely výpočtu jednotnej platby na základe § 34 ods. 1 nariadenia z 3. decembra 2004 o integrovanom systéme správy a kontroly [Verordnung über die Durchführung von Stützungsregelungen und gemeinsamen Regeln für Direktzahlungen nach der Verordnung (EG) Nr. 1782/2003 im Rahmen des Integrierten Verwaltungs- und Kontrollsystems sowie zur Änderung der Kartoffelstärkeprämienverordnung (InVeKoS-Verordnung)] (BGBl. I, s. 3194).

25 § 6 MilchPrämV stanovuje:

„1. Referenčné množstvá, ktoré má k dispozícii výrobca mlieka k 31. marcu roka, v ktorom podal prihlášku, a ktoré sa majú zohľadniť na účely poskytnutia prémie na mliečne výrobky a dodatočnej platby, majú byť v prípade ‚dodaných' referenčných množstiev pre nákupcu označeného v ods. 2 bode 2 potvrdené osvedčením…, ktoré vydáva príslušný colný úrad (hlavný colný úrad) (osvedčenie určujúce referenčné množstvá).

2. V osvedčení určujúcom referenčné množstvá je tiež potrebné uviesť:

(1) množstvo mlieka alebo ekvivalentu mlieka, ktoré výrobca mlieka skutočne dodal alebo uviedol na trh počas dvanásťmesačného obdobia končiaceho sa 31. marca roka, v ktorom podal prihlášku…

…"

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

Vec C-231/09

26 Návrh na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-231/09 sa týka dvoch konaní, ktoré prebiehajú pred vnútroštátnym súdom a iniciovali ich výrobcovia mlieka T. Aissen

a H. Rohaan, ktorí počas dvanásťmesačného obdobia 2004/2005 uskutočňovali dodávky. Obaja v tomto období prevzali poľnohospodársky podnik vyrábajúci mlieko, ku ktorému patrilo referenčné množstvo, ktoré na nich bolo spolu s týmto podnikom prevedené, ale počas uvedeného obdobia ho využil predchádzajúci poľnohospodár.

27 Obaja požiadali príslušný orgán, aby osvedčil, že referenčné množstvo predchádzajúceho poľnohospodára na nich bolo prevedené v celom rozsahu. Uvedený orgán vydal pre každého zo žiadateľov v tomto zmysle osvedčenie, avšak so spresnením, že v prípade prevodu počas dvanásťmesačného obdobia musí mliekareň upovedomiť nového poľnohospodára o referenčnom množstve, ktoré ešte má byť dodané, a zohľadniť pritom množstvo, ktoré už počas toho istého obdobia dodal predchádzajúci poľnohospodár.

28 Na základe informácií predložených dotknutou mliekarňou Hauptzollamt Oldenburg opätovne prepočítal referenčné množstvá T. Aissena a H. Rohaana a každému z nich pridelil za dvanásťmesačné obdobie 2004/2005 len časť prevedeného referenčného množstva, v súvislosti s ktorou predchádzajúci poľnohospodár nedodal mlieko, pričom druhá časť mu bola za toto obdobie ponechaná.

29 Keďže T. Aissen a H. Rohaan prekročili svoje referenčné množstvá pridelené dodávkam, Hauptzollamt Oldenburg pre každého z nich stanovil príspevok na poplatok.

30 V rámci stanovenia poplatku Hauptzollamt Oldenburg pristúpil k rozdeleniu nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam, ako je stanovené v článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003. Pri tomto rozdelení v prípade T. Aissena ani v prípade H. Rohaana nezohľadnil časť referenčného množstva zodpovedajúcu

poľnohospodárskemu podniku, ktorý bol prevzatý počas dotknutého obdobia, už použitú predchádzajúcim poľnohospodárom.

31 T. Aissen a H. Rohaan podali proti rozhodnutiam o stanovení príspevku na poplatok, ktoré sa na nich vzťahovali, žalobu.

32 Finanzgericht Hamburg (Finančný súd Hamburg) týmto žalobám vyhovel, lebo usúdil, že celkové referenčné množstvo zodpovedajúce poľnohospodárskemu podniku, ktorý bol takto prevzatý, sa musí pri rozdelení nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam zohľadniť v prospech nového poľnohospodára bez ohľadu na dodávky mlieka uskutočnené predchádzajúcim poľnohospodárom.

33 Hauptzollamt Oldenburg podal na Bundesfinanzhof opravný prostriedok „revision“.

34 Podľa tohto súdu z článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003 vyplýva, že je potrebné zohľadniť všetky prevody, predaje, zmeny a dočasné rozdelenia referenčných množstiev, ktoré sa uskutočnili počas dvanásťmesačného obdobia, ak sa po uplynutí tohto obdobia skúma, či výrobca dodal viac mlieka, než zodpovedá jeho právu na dodávky bez príspevku na poplatok. Toto právo po jeho využití zaniká. Prevod referenčného množstva, ktoré už raz bolo využité, preto bez ohľadu na právny kontext, v ktorom sa uskutočnilo, nemôže počas relevantného dvanásťmesačného obdobia obnoviť právo na dodávku mlieka bez príspevku na poplatok.

35 Bundesfinanzhof však usúdil, že je možné vziať do úvahy koncepciu referenčného množstva ako abstraktného práva. V tejto súvislosti právo Únie v prípade prevodu podniku počas dvanásťmesačného obdobia neupravuje stanovenie alebo výpočet druhého referenčného množstva, ale ráta vždy iba so zohľadnením jediného referenčného množstva, ktorého využitie je však k dispozícii najprv jednému a potom inému výrobcovi, pričom druhý výrobca ho môže využiť len do tej miery, ako ho ešte prvý výrobca dodávkami mlieka nespotreboval. Preto sa nezdá, že by sa medzi výrobcami nasledujúcimi po sebe referenčné množstvo muselo nejakým spôsobom rozdeliť.

36 V rámci rozdelenia nevyužitej časti národného referenčného množstva preto v prípade prevodu podniku počas dvanásťmesačného obdobia možno zohľadniť celkové jednotlivé referenčné množstvo, ktoré je k dispozícii novému poľnohospodárovi po uplynutí uvedeného obdobia, a to aj v prípade, že tento poľnohospodár nikdy nemal celé právo na dodávku tohto množstva mlieka bez príspevku na poplatok.

37 Bundesfinanzhof naopak nevylučuje, že najmä z dôvodu rizika špekulatívnych prevodov, ktorých jediným cieľom by mohlo byť zaistenie lepšej pozície v rámci rozdelenia nevyužitej časti národného referenčného množstva, môže takéto koncepčné rozlišovanie medzi použitím jednotlivého referenčného množstva a zohľadnením tohto množstva v rámci rozdelenia ako „použiteľného referenčného množstva“ v zmysle článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003 byť v rozpore so znením a zmyslom práva Únie a tiež so všeobecnými zásadami, ktorými sa riadi organizácia trhu s mliekom.

38 Za týchto okolností Bundesfinanzhof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa právo [Únie], najmä článok 5 písm. k) nariadenia [č. 1788/2003], vykladať v tom zmysle, že referenčné množstvo výrobcu, ktorý počas prebiehajúceho

dvanásťmesačného obdobia prevzal poľnohospodársky podnik od iného výrobcu, nezahŕňa množstvo, v rámci ktorého už tento iný výrobca pred prevodom podniku dodal mlieko počas predmetného dvanásťmesačného obdobia?

2. Bránia ustanovenia práva [Únie] alebo všeobecné zásady, ktorými sa riadi spoločná organizácia trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, ustanoveniu vnútroštátneho práva, ktoré v rámci systému na [rozdelenie] nevyužitej časti národného referenčného množstva [medzi výrobcov, ktorí dodali nadmerné množstvá], upraveného v článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003, v prípade, ktorý je uvedený v prvej otázke, umožňuje výrobcovi, ktorý prevzal počas dvanásťmesačného obdobia poľnohospodársky podnik, aby sa podieľal na rozdelení tejto nevyužitej časti vrátane množstva zahŕňajúceho časť referenčného množstva dodaného iným výrobcom?“

Vec C-230/09

39 Nemecká spoločnosť Kurt und Thomas Etling in GbR založená podľa občianskeho práva vyrába mlieko. V mliečnom hospodárskom roku 2004/2005 jej bolo pridelené referenčné množstvo na dodávku 553 678 kg, berúc do úvahy najmä to, že časť svojho pôvodného referenčného množstva prideleného dodávkam v rozsahu 50 000 kg dala táto spoločnosť od roku 2000 do prenájmu. Platnosť nájomnej zmluvy sa vo februári 2005 skončila, takže uvedená časť referenčného množstva bola na túto spoločnosť prevedená od 1. marca 2005.

40 Príslušný poľnohospodársky orgán vydal na žiadosť uvedenej spoločnosti osvedčenie, ktorým potvrdil, že referenčné množstvo pridelené dodávkam v rozsahu 50 000 kg na ňu bolo prevedené od 1. marca 2005, pričom v tomto osvedčení bolo spresnené,

že počas dvanásťmesačného obdobia 2004/2005 možno využiť len ešte nevyčerpanú časť tohto referenčného množstva, ktorú stanoví mliekareň.

41 Predchádzajúci nájomca dodal za uvedené dvanásťmesačné obdobie pred skončením platnosti nájomnej zmluvy 50 000 kg mlieka. Na základe osvedčenia uvedeného vyššie a informácií predložených mliekarňou Hauptzollamt Koblenz najmä na účely stanovenia príspevku na poplatok opätovne vypočítal referenčné množstvo pridelené dodávkam Kurt und Thomas Etling GbR a referenčné množstvo pridelené dodávkam predchádzajúceho nájomcu a dospel k záveru, že vzhľadom na to, že tento nájomca prevedené referenčné množstvo úplne vyčerpal, je vhodné ho v súvislosti s uvedeným obdobím pripísať na jeho účet a nie na účet Kurt und Thomas Etling in GbR.

42 Na účely výpočtu prémie na mliečne výrobky Hauptzollamt Koblenz vydal pre túto spoločnosť osvedčenie, v ktorom nebolo zohľadnené prevzatie prenajatého referenčného množstva, takže v ňom bolo uvedené len referenčné množstvo v rozsahu 553 678 kg.

43 Keďže sťažnosť spoločnosti Kurt und Thomas Etling in GbR proti tomuto osvedčeniu bola zamietnutá, podala žalobu na Finanzgericht Rheinland-Pfalz, ktorej tento súd vyhovel, pričom konštatoval, že za okolností veci samej získanie prémie na základe nariadenia č. 1782/2003 nezávisí od prípadných dodávok uskutočnených nájomcom.

44 Hauptzollamt Koblenz podal na Bundesfinanzhof opravný prostriedok „revision".

45 Tento súd dospel k záveru, že v rámci článku 95 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003, ktorý stanovuje, že výpočet prémie na mliečne výrobky sa uskutočňuje najmä podľa jednotlivého referenčného množstva, na ktoré možno túto prémiu poskytnúť a ktoré je dostupné v poľnohospodárskom podniku, je možné v prípade prevodu jednotlivého referenčného množstva počas dvanásťmesačného obdobia rozdeliť uvedenú prémiu podľa celkového jednotlivého referenčného množstva, ktoré má po uplynutí tohto obdobia k dispozícii nadobúdateľ prevedeného referenčného množstva, a to aj v prípade, že tento nadobúdateľ nikdy nemal celé právo na dodávku tohto množstva mlieka bez poplatku.

46 Bundesfinanzhof však nevylučuje, že takéto koncepčné rozlišovanie medzi použitím jednotlivého referenčného množstva a zohľadnením tohto množstva v rámci výpočtu prémie na mliečne výrobky ako „použiteľného referenčného množstva“ v zmysle článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003 môže byť v rozpore so znením a zmyslom práva Únie a tiež so všeobecnými zásadami, ktorými sa riadi organizácia trhu s mliekom.

47 Za týchto okolností Bundesfinanzhof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa právo [Únie], najmä článok 5 písm. k) nariadenia [č. 1788/2003], vykladať v tom zmysle, že referenčné množstvo výrobcu v dvanásťmesačnom období, v ktorom na neho iný výrobca previedol určité referenčné množstvo, nezahŕňa množstvo, v rámci ktorého už tento iný výrobca dodal mlieko počas predmetného dvanásťmesačného obdobia?“

48 Uznesením predsedu Súdneho dvora zo 6. augusta 2009 boli veci C-230/09 a C-231/09 spojené na účely písomnej časti konania, ústnej časti konania, ako aj rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

49 Nariadenie č. 1788/2003 upravovalo rôzne prípady prevodu jednotlivých referenčných množstiev alebo ich častí medzi výrobcami. V tejto súvislosti normotvorca považoval za vhodné jednak stanoviť výnimky zo zásady, podľa ktorej je referenčné množstvo patriace poľnohospodárskemu podniku prevedené spolu s ním, a jednak ponechať v platnosti mechanizmy dočasného prevodu alebo rozdelenia s cieľom umožniť určitým výrobcom v medziach národného referenčného množstva zvýšiť množstvo mlieka uvádzaného na trh bez poplatku za dané dvanásťmesačné obdobie. Takýmto mechanizmom bol najmä systém vyplývajúci z článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003, ktorý umožňoval rozdeliť nevyužitú časť národného referenčného množstva výrobcom, ktorí počas dvanásťmesačného obdobia dodali nadmerné množstvo.

50 Toto nariadenie okrem toho v článkoch 17 a 18 stanovovalo, že prevody referenčných množstiev zvyčajne ovplyvňovali referenčné množstvo výrobcu nad rámec tohto obdobia, aj keď k nim došlo počas uvedeného obdobia alebo na jeho začiatku. Pokiaľ ide o uvedené prevody, zo všeobecného systému nariadenia č. 1788/2003, z cieľa, ktorý toto nariadenie sleduje a ktorý spočíva v znovuzavedení rovnováhy medzi ponukou a dopytom na trhu mlieka typickom štrukturálnym nadbytkom prostredníctvom obmedzenia výroby mlieka, ako aj zo zásady zakotvenej v odôvodnení č. 10 uvedeného nariadenia a vyjadrenej v jeho článku 6 ods. 5, podľa ktorej súčet množstiev pridelených výrobcom členským štátom a množstiev pridelených týmto štátom do národnej rezervy nesmie prekročiť národné referenčné množstvo, vyplýva, že jednotlivé

referenčné množstvo, ktoré je predmetom prevodu, umožňuje výrobcovi nadobúdateľovi uvádzať na trh mlieko bez poplatku za to isté obdobie len v rozsahu, v akom prevádzajúci výrobca toto referenčné množstvo nevyužil.

O prejudiciálnych otázkach vo veci C-231/09

51 Dvoma otázkami vo veci C-231/09, ktoré je potrebné preskúmať spoločne v prvom rade, sa vnútroštátny súd Súdneho dvora v podstate pýta na podmienky stanovenia účasti výrobcu, ktorý dodal nadmerné množstvá, na rozdelení nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam podľa článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003 v prípade, že tento výrobca prevzal počas relevantného dvanásťmesačného obdobia poľnohospodársky podnik, ktorému zodpovedá jednotlivé referenčné množstvo a v ktorom za to isté obdobie vyrobil a dodal mlieko výrobca hospodáriaci v tomto podniku predtým.

52 Na úvod je potrebné poukázať na to, že článok 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003 ponechával členským štátom možnosť pristúpiť alebo nepristúpiť k rozdeleniu nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam medzi výrobcov, ktorí dodali nadmerné množstvo, predtým, ako bol podľa písm. a) alebo b) tohto ustanovenia určený príspevok každého z týchto výrobcov na poplatok splatný za relevantné dvanásťmesačné obdobie.

53 Ďalej je potrebné poukázať na to, že rozdelenie nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam a určenie príspevku výrobcov na poplatok sú

dva rozdielne postupy, aj keď sú prepojené, keďže prvý postup môže predchádzať druhému a ovplyvniť jeho výsledok.

54 Okrem toho zo samotného znenia článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003 vyplýva, že postupy stanovené v písm. a) alebo b) tohto ustanovenia sa vzťahujú len na určenie príspevku výrobcov na splatný poplatok.

55 Na rozdiel od stanoviska Európskej komisie sa preto kritérium „prekročenia použiteľného referenčného množstva“ každého výrobcu, stanovené v článku 10 ods. 3 písm. a) nariadenia č. 1788/2003, nevzťahuje na rozdelenie nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam.

56 V každom prípade použiteľné referenčné množstvo, ako ho upravuje článok 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003, nemôže byť kritérium tohto rozdelenia. Z uvedenej definície totiž vyplýva, že toto množstvo je určené najmä s ohľadom na „dočasné rozdelenia upravené týmto nariadením“, medzi ktoré patrí rozdelenie stanovené v článku 10 ods. 3 tohto nariadenia. Použiteľné referenčné množstvo v zmysle uvedeného článku 5 písm. k) je preto známe až po rozdelení, ak k nemu dôjde.

57 Naopak je potrebné preskúmať, či sa ostatné kritériá uvedené v článku 10 ods. 3 uplatnia v prípade, že sa členský štát rozhodne k takémuto rozdeleniu pristúpiť.

58 V tejto súvislosti použil normotvorca v nemeckej jazykovej verzii formuláciu „Neuzuweisung…, die proportional zu den Referenzmengen der einzelnen Erzeuger oder nach objektiven, von den Mitgliedstaaten festzulegenden Kriterien erfolgt“

(rozdelenie, ktoré sa uskutoční v pomere k referenčným množstvám každého výrobcu alebo podľa objektívnych kritérií, ktoré stanovia členské štáty), vo francúzskej jazykovej verzii formuláciu „après réallocation ou non, proportionnellement aux quantités de référence individuelles de chaque producteur ou selon des critères objectifs à fixer par les États membres, de la partie inutilisée de la quantité de référence nationale affectée aux livraisons“ (po tom, ako sa nevyužitá časť národného referenčného množstva prideleného dodávkam rozdelí alebo nerozdelí v pomere k jednotlivým referenčným množstvám každého výrobcu alebo podľa objektívnych kritérií, ktoré stanovia členské štáty), v portugalskej jazykovej verzii formuláciu „após eventual reatribuição – proporcionalmente às quantidades de referência individuais de cada produtor ou de acordo com critérios objectivos a definir pelos Estados-Membros – da parte não utilizada da quantidade de referência nacional afectada às entregas“ (po prípadnom rozdelení nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam v pomere k jednotlivým referenčným množstvám každého výrobcu alebo podľa objektívnych kritérií, ktoré definujú členské štáty) a v slovinskej jazykovej verzii formuláciu „porazdeljen ali ne, v sorazmerju z individualnimi referenčnimi količinami vsakega proizvajalca ali skladno z objektivnimi merili, ki jih določijo države članice“ (rozdelené alebo nerozdelené v pomere k jednotlivým referenčným množstvám každého výrobcu alebo podľa objektívnych kritérií určených členskými štátmi).

59 Z iných jazykových verzií nariadenia č. 1788/2003, akými sú bulharská, anglická a holandská verzia, však vyplýva, že formulácia „v pomere k (jednotlivým) referenčným množstvám každého výrobcu alebo podľa objektívnych kritérií, ktoré stanovia členské štáty“ uvedená v článku 10 ods. 3 tohto nariadenia sa nevzťahuje na prípadné rozdelenie nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam, ale na určenie príspevku výrobcov na splatný poplatok.

60 Podľa ustálenej judikatúry po prvé nemôže byť formulácia použitá v jednej z jazykových verzií ustanovenia práva Únie chápaná ako jediný základ na výklad tohto ustanovenia alebo sa v tejto súvislosti považovať za ustanovenie, ktoré má prednosť pred inými jazykovými verziami (pozri najmä rozsudky z 3. apríla 2008, Endendijk, C-187/07, Zb. s. I-2115, point 23, ako aj z 9. októbra 2008, Sabatauskas a i., C-239/07,

Zb. s. I-7523, bod 38). Po druhé sa ten istý text predpisov Európskej únie v rozličných jazykových verziách má vykladať jednotne, a teda v prípade rozdielov medzi týmito jazykovými verziami sa dotknuté ustanovenie má vykladať v kontexte všeobecného systému a účelu právnej úpravy, ktorej je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudky Endendijk, už citovaný, bod 24, ako aj z 29. apríla 2010, M a i., C-340/08, Zb. s. I-3913, bod 44).

61 V tejto súvislosti je v prvom rade potrebné poukázať na to, že ako vyplýva z odôvodnenia č. 14 nariadenia č. 1788/2003, normotvorca mal v úmysle zabezpečiť v správe systému poplatkov v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov istú pružnosť, a to tým, že umožnil, aby boli členské štáty oprávnené rozdeliť nevyužité referenčné množstvá na konci obdobia.

62 Nezdá sa však, že by táto možnosť predstavovala v porovnaní s predchádzajúcim režimom nový prístup alebo že by normotvorca v tejto súvislosti priniesol významnú zmenu.

63 Naopak, už odôvodnenie č. 7 nariadenia č. 3950/92, ktoré nariadenie č. 1788/2003 nahradilo, stanovovalo, že „s cieľom zabezpečiť dostatočnú pružnosť správy režimu je potrebné stanoviť vyrovnanie prekročení všetkých jednotlivých referenčných množstiev rovnakej povahy v rámci územia členského štátu [*neoficiálny preklad*]“. V rovnakej logickej línii stanovoval článok 2 ods. 1 druhý pododsek nariadenia č. 3950/92, ktorému neskôr zodpovedal článok 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003, že „na základe rozhodnutia členského štátu sa platba splatného poplatku stanoví po tom, ako sa nevyužitá časť referenčného množstva rozdelí buď na úrovni nákupcu podľa prekročenia zostávajúceho pri prevode v pomere k referenčným množstvám, ktoré má každý z týchto výrobcov k dispozícii, nevyužitých referenčných množstiev, alebo na

národnej úrovni podľa prekročenia referenčného množstva, ktoré má každý výrobca k dispozícii [*neoficiálny preklad*]“.

64 Zo všetkých jazykových verzií tohto ustanovenia pritom jasne vyplýva, že „v pomere k referenčným množstvám, ktoré má každý z týchto výrobcov k dispozícii“ sa má uskutočniť práve rozdelenie nevyužitej časti referenčných množstiev a že príspevok výrobcov na splatný poplatok je určený podľa prekročenia referenčného množstva, ktoré má každý z týchto výrobcov k dispozícii.

65 Je nutné konštatovať, že ak by sa mal článok 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003 vykladať v tom zmysle, že formulácia „v pomere k jednotlivým referenčným množstvám každého výrobcu alebo podľa objektívnych kritérií, ktoré stanovia členské štáty“ sa vzťahuje na stanovenie príspevku výrobcov na splatný poplatok, kritériá v nej obsiahnuté by doplňovali formuláciu článku 10 ods. 3 bodu a), ktorá znie „na základe množstva, o ktoré sa prekročí referenčné množstvo každého výrobcu“, a to by prinajmenšom zbytočne komplikovalo uplatnenie režimu poplatku.

66 Z uvedeného vyplýva, že kritériá obsiahnuté v uvedenej formulácii sa uplatňujú na rozdelenie nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam.

67 Pokiaľ ide o presnú pôsobnosť týchto kritérií, je potrebné poukázať na to, že nemecká jazyková verzia článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003 používala výraz „Referenzmengen“ (referenčné množstvá).

68 Ako bolo pripomenuté v bode 60 tohto rozsudku, formulácia použitá v jednej z jazykových verzií ustanovenia práva Únie nemôže byť chápaná ako jediný základ na výklad tohto ustanovenia.

69 Je však nutné konštatovať, že jazykové verzie uvedeného článku 10 ods. 3, okrem nemeckej, používali výraz „jednotlivé referenčné množstvá“, ktorý bol okrem toho definovaný v článku 5 písm. j) nariadenia č. 1788/2003 ako „referenčné množstvo jedného výrobcu k 1. aprílu každého dvanásťmesačného obdobia“.

70 Za týchto okolností v súlade s konštatovaním Hauptzollamt Koblenz a Hauptzollamt Oldenburg musí byť článok 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003 vykladaný v tom zmysle, že rozdelenie nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam sa musí uskutočniť v pomere k jednotlivému referenčnému množstvu každého výrobcu, ktorý dodal nadmerné množstvá, teda jednotlivému referenčnému množstvu stanovenému k 1. aprílu každého relevantného dvanásťmesačného obdobia, alebo podľa objektívnych kritérií, ktoré stanovia členské štáty.

71 V tejto súvislosti prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil, či mala Spolková republika Nemecko prijatím § 14 ods. 1 MilchAbgV v úmysle uplatniť možnosť vyplývajúcu z článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003, podľa ktorej sa toto rozdelenie uskutoční v pomere k jednotlivému referenčnému množstvu každého výrobcu, ktorý dodal nadmerné množstvá, alebo či zamýšľala zvolením možnosti, ktorú jej toto ustanovenie ponúka tiež a ktorá spočíva v stanovení iných objektívnych kritérií na účely tohto rozdelenia, takému výrobcovi – na ktorého bolo počas relevantného dvanásťmesačného obdobia prevedené referenčné množstvo, v súvislosti s ktorým výrobca disponujúci týmto množstvom predtým už mlieko vyrobil aj dodal za to isté obdobie – umožniť, aby sa na tomto rozdelení zúčastnil tak, že sa zohľadní celé toto referenčné množstvo alebo jeho časť.

72 Za predpokladu, že si Spolková republika Nemecko zvolila prvé riešenie, je potrebné poukázať na to, že pojem „jednotlivé referenčné množstvo“, ako je definované v článku 5 písm. j) nariadenia č. 1788/2003 a v rozsahu, v akom sa vzťahuje na dátum začiatku relevantného dvanásťmesačného obdobia, v každom prípade neumožňuje zohľadniť prevody referenčných množstiev, ku ktorým došlo počas tohto obdobia.

73 Za predpokladu, že si Spolková republika Nemecko zvolila druhé riešenie, je potrebné konštatovať, že tým, že normotvorca Únie pre členské štáty upravil možnosť stanoviť na účely rozdelenia nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam iné objektívne kritériá než kritérium jednotlivého referenčného množstva, ponechal im na tieto účely dosť veľkú mieru voľnej úvahy. Pravdou však zostáva, že členské štáty neboli oprávnené v tejto súvislosti zaviesť akékoľvek kritériá.

74 Členské štáty sú totiž v prípade prijímania opatrení vykonávajúcich právnu úpravu Únie povinné vykonávať svoju diskrečnú právomoc najmä v súlade so všeobecnými zásadami práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. júna 2002, Mulligan a i., C-313/99, Zb. s. I-5719, bod 35, ako aj z 25. marca 2004, Azienda Agricola Giorgio, Giovanni a Luciano Visentin a i., C-495/00, Zb. s. I-2993, bod 40), medzi ktoré patria zásady právnej istoty, ochrany legitímnej dôvery, proporcionality a zákazu diskriminácie. Takéto vykonávacie opatrenia tiež musia dodržiavať základné práva, ako je právo vlastniť majetok (pozri v tomto zmysle rozsudok Mulligan a i., už citovaný, bod 36).

75 Okrem toho, keďže prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, akou je právna úprava, ktorá sa uplatňuje vo veci samej, spadá do rámca spoločnej poľnohospodárskej politiky, takáto úprava nemôže byť prijatá alebo uplatňovaná spôsobom, ktorý by narúšal ciele sledované uvedenou politikou a osobitne ciele sledované spoločnou organizáciou

trhov v odvetví mlieka (pozri v tomto zmysle rozsudok Mulligan a i., už citovaný, bod 33). V tejto súvislosti je potrebné citovať najmä zásady fungovania systému poplatkov stanovené nariadením č. 1788/2003 vrátane zásad týkajúcich sa prevodu referenčných množstiev.

76 V tejto súvislosti síce zásada stanovená v bode 50 tohto rozsudku, podľa ktorej súčet množstiev pridelených výrobcom členským štátom a množstiev pridelených členským štátom do národnej rezervy nesmie prekročiť národné referenčné množstvo, ovplyvňuje právo výrobcu, na ktorého bolo čiastočne alebo úplne prevedené už použité jednotlivé referenčné množstvo, dodať mlieko bez poplatku, táto zásada však nemôže mať dosah na rozdelenie stanovené v článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003. Keďže jediným cieľom tohto rozdelenia je umožniť členským štátom, aby na konci dvanásťmesačného obdobia rozdelili nevyužitú časť národného referenčného množstva prideleného dodávkam medzi výrobcov, ktorí dodali nadmerné množstvá, nemá uvedené rozdelenie vplyv na rozsah tejto nevyužitej časti, a preto nemôže ovplyvniť rovnosť medzi súčtom jednotlivých referenčných množstiev a referenčnými množstvami pridelenými dotknutým členským štátom do národnej rezervy na jednej strane a národným referenčným množstvom na druhej strane.

77 Z toho vyplýva, že členské štáty boli oprávnené v rámci uplatnenia možnosti stanoviť „objektívne kritériá", ktorá im vyplýva z článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003, týmto výrobcom v prípade, že na nich bolo počas relevantného dvanásťmesačného obdobia prevedené referenčné množstvo, v súvislosti s ktorým výrobca disponujúci týmto množstvom predtým už mlieko dodal za to isté obdobie, umožniť, aby sa na tomto rozdelení zúčastnili, a to tak, že sa zohľadní celé uvedené referenčné množstvo alebo jeho časť, za predpokladu, že takáto právna úprava dodržiava ostatné nevyhnutné predpoklady uvedené v bodoch 74 a 75 tohto rozsudku.

78 Členské štáty však musia mať na zreteli, aby takáto právna úprava neumožňovala prevody, ktoré napriek formálnemu súladu s podmienkami stanovenými nariadením č. 1788/2003 majú za cieľ len umožniť niektorým výrobcom, ktorí dodávali nadmerné množstvá, zaistiť si lepšiu pozíciu v rámci rozdelenia nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam. Z judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že uplatnenie nariadení Únie nemožno rozšíriť do takej miery, že by sa tým zakrývalo zneužívajúce konanie hospodárskych subjektov (pozri v tomto zmysle rozsudky z 2. mája 1996, Paletta, C-206/94, Zb. s. I-2357, bod 24 a citovanú judikatúru, ako aj zo 14. decembra 2000, Emsland-Stärke, C-110/99, Zb. s. I-11569, bod 51).

79 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je na otázky položené vo veci C-231/09 potrebné odpovedať takto:

— Článok 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003 sa musí vykladať v tom zmysle, že rozdelenie nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam sa musí uskutočniť v pomere k jednotlivému referenčnému množstvu každého výrobcu, ktorý dodal nadmerné množstvá, teda jednotlivému referenčnému množstvu stanovenému k 1. aprílu každého dvanásťmesačného obdobia, alebo podľa objektívnych kritérií, ktoré stanovia členské štáty. Pojem jednotlivé referenčné množstvo, ktorý sa v tomto ustanovení používa, neumožňuje zohľadniť prevody referenčných množstiev, ku ktorým došlo počas tohto obdobia.

— Vnútroštátna právna úprava, ktorá uplatňuje možnosť vyplývajúcu z článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003 stanoviť objektívne kritériá, podľa ktorých sa uskutoční rozdelenie nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam, musí rešpektovať najmä všeobecné zásady práva Únie, ako aj ciele sledované spoločnou poľnohospodárskou politikou a osobitne ciele sledované spoločnou organizáciou trhov v odvetví mlieka.

— Tieto ciele nebránia vnútroštátnej právnej úprave prijatej v rámci uplatnenia uvedenej možnosti a dovoľujúcej výrobcom, ktorí dodali nadmerné množstvá – v prípade, že na nich bolo podľa ustanovení nariadenia č. 1788/2003 počas relevantného dvanásťmesačného obdobia prevedené jednotlivé referenčné množstvo, v súvislosti s ktorým výrobca disponujúci týmto množstvom predtým už mlieko vyrobil aj dodal za to isté obdobie –, aby sa na tomto rozdelení zúčastnili, a to tak, že sa zohľadní celé uvedené referenčné množstvo alebo jeho časť. Členské štáty však musia mať na zreteli, aby takáto právna úprava neumožňovala prevody, ktoré napriek formálnemu súladu s podmienkami stanovenými týmto nariadením majú za cieľ len umožniť niektorým výrobcom, ktorí dodali nadmerné množstvá, zaistiť si lepšiu pozíciu v rámci uvedeného rozdelenia.

O prejudiciálnej otázke vo veci C-230/09

80 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-230/09 vyplýva, že spor vo veci samej sa týka určenia referenčného množstva, podľa ktorého sa má stanoviť výška prémie na mliečne výrobky pre Kurt und Thomas Etling in GbR. V tejto súvislosti požaduje vnútroštátny súd výklad článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003 len v rozsahu, v akom sa domnieva, že článok 95 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003, upravujúci výpočet tejto prémie v čase skutkových okolností veci samej, v súvislosti s výpočtom odkazoval na uvedený článok 5 písm. k).

81 Za týchto okolností je potrebné otázku vnútroštátneho súdu chápať v tom zmysle, že sa v podstate pýta, či sa formulácia „jednotlivé referenčné množstvo, na ktoré možno poskytnúť prémiu a ktoré je dostupné v poľnohospodárskom podniku“ uvedená v článku 95 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 má v prípade, že je na výrobcu počas relevantného dvanásťmesačného obdobia prevedené referenčné množstvo, ktoré už

výrobca disponujúci týmto množstvom predtým využil v priebehu toho istého obdobia, vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na toto referenčné množstvo.

82 Predovšetkým je potrebné preskúmať, či je správny predpoklad, na základe ktorého článok 95 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 odkazoval na pojem „použiteľné referenčné množstvo“, tak ako ho definuje článok 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003.

83 Ako uviedla Komisia vo svojich písomných vyjadreniach a generálny advokát v bodoch 19 a 20 návrhov, článok 95 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 nepoužíval presne formuláciu „použiteľné referenčné množstvo“, ako vyplýva z článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003. Pravdou však zostáva, že vzhľadom na to, že uvedený článok 95 ods. 1 používal výraz „jednotlivé referenčné množstvo“, doplnenie výrazu „dostupné v poľnohospodárskom podniku“ by bolo zbytočné, ak mal normotvorca v úmysle odkázať na pojem „jednotlivé referenčné množstvo“ uvedené v článku 5 písm. j) nariadenia č. 1788/2003.

84 Okrem toho z článku 95 ods. 3 nariadenia č. 1782/2003 vyplýva, že za dostupné poľnohospodárskemu podniku nadobúdateľa sa považujú jednotlivé referenčné množstvá, ktoré sú predmetom dočasných prevodov v súlade s článkom 16 nariadenia č. 1788/2003 do 31. marca príslušného kalendárneho roka. Situácia výrobcu, ktorý môže získať prémiu na mliečne výrobky, sa teda na účely výpočtu tejto prémie musí posúdiť k tomuto dátumu.

85 Odkazom na tento dátum sa pritom v zmysle článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003 určuje „použiteľné referenčné množstvo“.

86 Vzhľadom na tieto úvahy je potrebné konštatovať, že normotvorca mal v článku 95 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 skutočne na mysli pojem „použiteľné referenčné množstvo“, tak ako je definované v článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003.

87 Ďalej je potrebné preskúmať, či sa tento pojem v prípade, že bolo na výrobcu počas relevantného dvanásťmesačného obdobia prevedené referenčné množstvo, ktoré už výrobca disponujúci týmto množstvom predtým využil v priebehu toho istého obdobia, vzťahuje aj na toto referenčné množstvo.

88 Pojem „použiteľné referenčné množstvo“ definované v článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003 opisuje „referenčné množstvo, ktoré majú výrobcovia k dispozícii 31. marca daného dvanásťmesačného obdobia, na ktoré sa vypočítava poplatok pri zohľadnení všetkých prevodov, predajov, zmien a dočasných rozdelení upravených týmto nariadením, ktoré sa uskutočnili počas toho dvanásťmesačného obdobia“. Tento pojem má teda v systéme uvedeného nariadenia osobitnú úlohu, a preto ho nemožno analyzovať mimo tohto kontextu.

89 Zo znenia odôvodnenia č. 5 nariadenia č. 1788/2003, ako aj zo znenia článku 4 druhého odseku a článku 10 ods. 3 písm. a) totiž vyplýva, že toto referenčné množstvo slúži len ako základ na určenie prípadných nadmerných dodávok zo strany výrobcov, a teda výšky splatného poplatku, pričom formulácia „použiteľné referenčné množstvo“ sa v nijakom ďalšom ustanovení tohto nariadenia nepoužíva.

90 Ak by v tejto súvislosti jednotlivé referenčné množstvo alebo jeho časť mohol v prípade prevodu výrobca využiť na dodávku bez poplatku počas dvanásťmesačného obdobia a následne výrobca, ktorý je nadobúdateľom, a to tak, aby bolo toto referenčné množstvo zahrnuté do použiteľného referenčného množstva a aby sa tak znížila dodávka nadmerného množstva za to isté obdobie, to isté referenčné množstvo by

sa použilo dvakrát, a to za to isté dvanásťmesačné obdobie, čo by bolo v rozpore so zásadou uvedenou v bode 50 a pripomenutou v bode 76 tohto rozsudku, podľa ktorej súčet množstiev pridelených výrobcom členskými štátmi a množstiev pridelených do národnej rezervy nesmie prekročiť národné referenčné množstvo.

91 Toto riešenie je tiež v súlade so všeobecným systémom nariadenia č. 1782/2003, keďže zabraňuje riziku, aby bola prémia na mliečne výrobky priznaná za to isté obdobie dvom rozdielnym výrobcom na základe toho istého použiteľného referenčného množstva.

92 Pojem použiteľné referenčné množstvo teda nemožno oddeliť od jeho využitia výrobcom, a preto nemôže zahŕňať prevedené jednotlivé referenčné množstvo alebo jeho časť, ktoré už boli využité iným výrobcom za to isté dvanásťmesačné obdobie.

93 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je preto potrebné na otázku položenú vo veci C-230/09 odpovedať v tom zmysle, že pojem „jednotlivé referenčné množstvo, na ktoré možno poskytnúť prémiu a ktoré je dostupné v poľnohospodárskom podniku“ uvedený v článku 95 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003, ktorý zodpovedá pojmu „použiteľné referenčné množstvo“ definovanému v článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003, sa má vykladať v tom zmysle, že ak bolo na výrobcu počas relevantného dvanásťmesačného obdobia prevedené referenčné množstvo, v súvislosti s ktorým prevádzajúci výrobca už mlieko dodal za to isté obdobie, nezahŕňa, pokiaľ ide o nadobúdateľa, časť prevedeného referenčného množstva, v súvislosti s ktorou už mlieko prevádzajúci výrobca dodal bez poplatku.

O trovách

94 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 10 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003 z 29. septembra 2003 stanovujúceho poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 2217/2004 z 22. decembra 2004, sa má vykladať v tom zmysle, že rozdelenie nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam sa musí uskutočniť v pomere k jednotlivému referenčnému množstvu každého výrobcu, ktorý dodal nadmerné množstvá, teda jednotlivému referenčnému množstvu stanovenému k 1. aprílu každého dvanásťmesačného obdobia, alebo podľa objektívnych kritérií, ktoré stanovia členské štáty. Pojem jednotlivé referenčné množstvo, ktorý sa v tomto ustanovení používa, neumožňuje zohľadniť prevody referenčných množstiev, ku ktorým došlo počas tohto obdobia.**

2. **Vnútroštátna právna úprava, ktorá uplatňuje možnosť vyplývajúcu z článku 10 ods. 3 nariadenia č. 1788/2003, zmeneného a doplneného nariadením č. 2217/2004, stanoviť objektívne kritériá, podľa ktorých sa uskutoční rozdelenie nevyužitej časti národného referenčného množstva prideleného dodávkam, musí rešpektovať najmä všeobecné zásady práva Únie, ako aj ciele**

sledované spoločnou poľnohospodárskou politikou a osobitne ciele sledované spoločnou organizáciou trhov v odvetví mlieka.

3. Tieto ciele nebránia vnútroštátnej právnej úprave prijatej v rámci uplatnenia uvedenej možnosti a dovoľujúcej výrobcom, ktorí dodali nadmerné množstvá – v prípade, že na nich bolo podľa ustanovení nariadenia č. 1788/2003, zmeneného a doplneného nariadením č. 2217/2004, počas relevantného dvanásťmesačného obdobia prevedené jednotlivé referenčné množstvo, v súvislosti s ktorým výrobca disponujúci týmto množstvom predtým už mlieko vyrobil aj dodal za to isté obdobie –, aby sa na tomto rozdelení zúčastnili, a to tak, že sa zohľadní celé uvedené referenčné množstvo alebo jeho časť. Členské štáty však musia mať na zreteli, aby takáto právna úprava neumožňovala prevody, ktoré napriek formálnemu súladu s podmienkami stanovenými týmto nariadením majú za cieľ len umožniť niektorým výrobcom, ktorí dodali nadmerné množstvá, zaistiť si lepšiu pozíciu v rámci uvedeného rozdelenia.

4. Pojem „jednotlivé referenčné množstvo, na ktoré možno poskytnúť prémiu a ktoré je dostupné v poľnohospodárskom podniku“ uvedený v článku 95 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 118/2005 z 26. januára 2005, teda pojem, ktorý zodpovedá výrazu „použiteľné referenčné množstvo“ definovanému v článku 5 písm. k) nariadenia č. 1788/2003, zmeneného a doplneného nariadením č. 2217/2004, sa má vykladať v tom zmysle, že ak bolo na výrobcu počas relevantného

dvanásťmesačného obdobia prevedené referenčné množstvo, v súvislosti s ktorým prevádzajúci výrobca už mlieko dodal za to isté obdobie, nezahŕňa, pokiaľ ide o nadobúdateľa, časť prevedeného referenčného množstva, v súvislosti s ktorou už mlieko prevádzajúci výrobca dodal bez poplatku.

Podpisy